

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 474/2017-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. januára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa o sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ing. Martin Chlapík s. r. o., Sládkovičova 13, Žilina, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ing. Martin Chlapík, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 142/2010 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 18 C 313/95), za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jeho právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 142/2010 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 142/2010 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré mu j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 562,21 € (slovom päťstošesťdesiatdva eur a dvadsaťjeden centov) na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Ing. Martin Chlapík s. r. o., Sládkovičova 13, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2017 doručená s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ing. Martin Chlapík s. r. o., Sládkovičova 13, Žilina, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ing. Martin Chlapík, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 142/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo s'ťažnosti a z jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľ v procesnom postavení žalobcu si žalobou doručenou okresnému súdu 25. októbra 1995 v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 313/95 uplatnil okrem iných (určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy) aj nárok na náhradu za nevyčerpanú dovolenku. Konanie o tomto

nároku bolo uznesením okresného súdu zo 17. septembra 1998 vylúčené na samostatné konanie so stručným odôvodnením, že ide o nárok, o ktorom sa „nehodí rozhodovať v spoločnom konaní“. Z vyžiadanej spisovej dokumentácie vyplýva, že veci, ktorá bola vylúčená na samostatné konanie (nárok na náhradu za nevyčerpanú dovolenku), bola pridelená spisová značka až 8. novembra 2010, keď bola zároveň táto vec pridelená zákonnému sudcovi, a to z dôvodu opomenutia (nezriadenia spisového materiálu po právoplatnosti uznesenia o vylúčení veci, pozn.) na strane súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Počas priebehu konania súd uznesením č. k. 18 C/313/95-102 zo dňa 17. 09. 1998 vylúčil konanie o náhradu mzdy za dovolenku vo výške 6.300 Sk (209,12 Eur) na samostatné konanie. Vyhotovenie písomného uznesenia, zadal súd spisovej kancelárii až dňa 20. 10. 2000 t. j. 2 roky od rozhodnutia o vylúčení konania o náhradu mzdy za dovolenku na pojednávaní súdu.

Následne do roku 2011 (13 rokov !!!) súd vo veci vôbec nekonal z neznámych dôvodov... Okresný súd Bratislava I nemal žiaden dôvod vo veci nekonať. Mzdové listy za roky 1994 a 1995, z ktorých sa vychádza pri určení náhrady za nevyčerpanú dovolenku, mal súd k dispozícii už v pôvodnom konaní sp. zn. 18 C/313/95, kde súd určoval výšku náhrady mzdy za výpovednú dobu. Ich hodnovernosť nebola nikdy spochybnená žiadnou zo strán súdneho konania a tieto deklarovali mzdu sťažovateľa ako žalobcu...

Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 12. 03. 2013 č. k. 18 C/142/2010-121, teda skoro po 18 rokoch od podania žaloby sťažovateľom v roku 1995 prvý krát v predmetnej veci rozhodol...

Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 3 Co 33/2014-153 zo dňa 31. 05. 2016 predmetný rozsudok prvostupňového súdu zo dňa 12. 03. 2013 č. k. 18 C/142/2010-121 zrušil v časti v ktorej súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 119,52 Eur s 19,5 % úrokom z omeškania od 05. 10. 1995 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 21 Eur, a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Na základe zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu prvostupňový súd Okresný súd Bratislava I znova vec prejednal a na pojednávaní súdu dňa 20. 04. 2017 vyhlásil rozsudok, podľa ktorého je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi titulom náhrady za

nevyčerpanú dovolenku sumu 119,52 Eur... Písomné vyhotovenie rozsudku zatiaľ sťažovateľovi doručené nebolo a predmetná vec tak nie je do dnešného dňa právoplatne skončená hoci sa vôbec nejedná o právne náročnú vec a súdne konanie tak trvá už viac ako 21 rokov, pričom sťažovateľ ako účastník konania - žalobca nenesie na takomto stave tohto súdneho konania absolútne žiadnu vinu.

... sťažovateľ (sa) v priebehu konania viacerými svojimi podaniami domáhal (napríklad listami zo dňa 02. 02. 2006, 17. 08. 2009, 07. 07. 2014) a žiadal informácie o tom, z akého dôvodu súd v predmetnej veci riadne nekoná...“

Sťažovateľ sa domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 20 000 € s odôvodnením:

„Právna neistota, v ktorej sa sťažovateľ dlhodobo nachádza už viac ako 21 rokov, mu spôsobuje nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu spočívajúcu v psychickej traume, ktorú zapríčiňuje predmetné konanie na Okresnom súde Bratislava I. Aj v súvislosti s prebiehajúcim súdnym konaním, ktoré nie je do dnešného dňa skončené sa zhoršil zdravotný stav navrhovateľa, pričom najzávažnejším ochorením je zistená silná arytmia srdca, ktorá sa u sťažovateľa prejavuje od roku 2008 (správa o ambulantnom vyšetrení z 06. 06. 2008), pričom sťažovateľ sa v tomto roku ocitol v súvislosti s touto chorobou až v ohrození svojho života a do dnešného dňa musí byť pod neustálou lekárskou kontrolou. Čo sa týka samotného uplatneného nároku zo strany sťažovateľa ako žalobcu na náhradu nevyčerpanej dovolenky za roky 1994 a 1995 vo výške pôvodne 6.300 Sk, tieto peňažné prostriedky mali úplne inú hodnotu v rokoch 1994 - 1995 oproti tomu akú hodnotu majú teraz po uplynutí viac ako 21 rokov odkedy mal sťažovateľ na vyplatenie týchto peňazí nárok. Skutočnosť, že o nároku sťažovateľa ako žalobcu nebolo do dnešného dňa po viac ako 21 rokoch právoplatne rozhodnuté je vinou nezákonného a protiprávneho postupu Okresného súdu Bratislava I, ktorý tak svojim postupom zaviniť aj znehodnotenie nároku sťažovateľa z dôvodu uplynutia značne dlhého času, od obdobia rokov 1994 – 1995, ktorého sa pôvodný nárok týka.

Vzhľadom k tomu, že prieťahy v predmetnom súdnom konaní trvajú už viac ako 21 rokov v tejto veci nie právne ani skutkovo náročnej, pričom takáto dĺžka súdneho konania je v právnom štáte k akému sa Slovenská republika s hrdosťou hlási neprípustná

a neprijateľná s priamym dopadom na život sťažovateľa ako občana a štátneho príslušníka Slovenskej republiky, sťažovateľ žiada priznať podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia jeho práv primerané finančné zadostučinenie vo výške 20.000 Eur, ktoré by bolo aj výrazom generálnej všeobecnej prevencie...“

Na základe uvedenej sťažostnej argumentácie sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov, priznal mu finančné zadostučinenie v sume 20 000 € a úhradu trov konania.

Ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti ústavný súd vyzval predsedníčku okresného súdu, aby k nej zaujala stanovisko. Vo vyjadrení sp. zn. Spr. 3430/2017 z 15. júna 2017 sa v podstatnom uvádza:

„... v predmetnom konaní sp. zn. 18 C/142/2010 k predĺženiu konania prispela najmä skutočnosť, že súd opakovane vyzýval žalovaného, aby súdu predložil absenčné karty sťažovateľa (žalobcu), vrátane jeho osobného spisu a zároveň, aby oznámil súdu meno, priezvisko a adresu bydliska mzdovej účtovníčky, ktorá mala byť predvolaná na výsluch ako svedkyňa. V dôsledku nedostatočného označenia svedkyne, nebolo možné svedkyňu riadne predvolať a súd v konaní za týmto účelom skúmal pobyt svedkyne. Následne po predvolaní svedkyne, sa táto opakovane na vytýčený termín pojednávania nedostavila a to aj napriek riadnemu predvolaniu a súd musel pojednávania odročiť.

Zároveň si dovoľím poukázať na skutočnosť, že spis sp. zn. 18 C/142/2010 sa nachádzal v období od 23. 01. 2014 do 06. 07. 2016 na Krajskom súde v Bratislave, za účelom rozhodnutia o odvolaní žalovaného...

V predmetnom konaní bol dňa 27. 04. 2017 vyneseny rozsudok za prítomnosti oboch sporových strán, ktorého písomné vyhotovenie bolo expedované sporovým stranám dňa 31. 05. 2017...

... Aj keď je pravdou, že nárok sťažovateľa bol uplatnený dňa 25. 10. 1995, podľa môjho názoru na účely vyhodnotenia ústavnej sťažnosti nemožno zohľadniť obdobie od uplatnenia nároku do času, kým bol tento nárok súčasťou konania sp. zn. 18 C/313/1995.

Sťažovateľ namieta porušenie ním označených práv iba postupom tunajšieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C/142/2010.

... žiadam, aby súd zvážil dôvodnosť a primeranosť finančného zadostučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné zadostučinenie v celej uplatnenej výške s poukazom na hodnotu predmetu konania (aktuálne je predmetom konania je zaplatenie istiny 119,52 € s príslušenstvom, a v ústavnej sťažnosti požaduje sťažovateľ finančné zadostučinenie vo výške viac ako 167 násobku hodnoty predmetu sporu)...

... ústavná sťažnosť bola podaná dňa 09. 05. 2017, t. j. v čase keď sťažovateľ mal vedomosť o tom, že tunajší súd vo veci meritórne rozhodol, preto podľa môjho názoru sťažnosť nesledovala v čase jej podania odstránenie nečinnosti tunajšieho súdu.“

Súčasťou vyjadrenia predsedníčky okresného súdu je aj tento spracovaný prehľad procesných úkonov vo veci:

„Dňa 17. 09. 1998 súd uznesením č. k. 18 C 313/1995-102 nárok o 209,12 € (6.300,- Sk) vylúčil na samostatné konanie.

Dňa 08. 11. 2010 bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi [REDAKOVANÉ] a toho istého dňa bol daný pokyn na pripojenie spisu sp. zn. 18 C 313/1995.

Dňa 18. 01. 2011 súd uznesením č. k. 18 C 142/2010-8 vyzval žalobcu, aby doplnil žalobu o IČO žalovaného a aby uviedol, či žalobca žiada náhradu mzdy za vyčerpanú alebo nevyčerpanú dovolenku.

Dňa 24. 01. 2011 súd vyzval žalovaného na doplnenie mzdového listu žalobcu za roky 1995 a 1994, absenčnej karty za roky 1993-1995 a celý osobný spis žalobcu.

Dňa 18. 02. 2011 súd uznesením č. k. 18 C 142/2010-14 pripustil zmenu žaloby zo sumy 209,12 € na sumu vo výške 556,40 € s príslušenstvom.

Dňa 24. 02. 2011 súd vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za rozšírenú žalobu.

Dňa 24. 02. 2011 súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k žalobe a nariadil pojednávanie na 14. 04. 2011.

Dňa 07. 04. 2011 súd zrušil pojednávanie nariadené na 14. 04. 2011 z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 26. 04. 2011 súd vyzval žalovaného, aby zaslal súdu absenčné karty žalobcu za roky 1994 a 1995 ako jeho bývalého zamestnanca, spolu s jeho osobným spisom.

Dňa 15. 06. 2011 súd opätovne vyzval žalovaného na predloženie absenčných kariet žalobcu, ako aj jeho osobného spisu, a to pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty. Súčasne žiadal žalovaného, aby súdu oznámil meno a presnú adresu bydliska mzdovej účtovníčky, ktorá v auguste 1994 vyhotovovala mzdové listy.

Dňa 15. 06. 2011 súd vytýčil pojednávanie na 13. 09. 2011.

Dňa 13. 09. 2011 sa konalo pojednávanie, na ktorom súd zabezpečil dôkaz výsluchom žalobcu. Súd pojednávanie odročil z dôvodu neznámeho sídla žalovaného na termín 15. 12. 2011.

Dňa 21. 09. 2011 súd vyzval [REDAKOVANÉ], aby v prípade, že zastupuje žalovaného, založila plnú moc, oznámila sídlo, na ktorom žalovaný preberá zásielky a uviedla meno účtovníčky, ktorá vyhotovovala mzdové listy v čase od 02. 05. 1994 do 30. 11. 1995.

Dňa 28. 10. 2011 došlo súdu vyjadrenie žalovaného, plus reakcia na žiadosť súdu zo dňa 21. 09. 2011.

Dňa 01. 12. 2011 súd predvolal svedkyňu na pojednávanie konané dňa 15. 12. 2011.

Dňa 15. 12. 2011 sa konalo pojednávanie, ktoré súd odročil na 23. 02. 2012 z dôvodu neprítomnosti svedkyne, ktorá sa dňa 13. 12. 2011 ospravedlnila z neúčasti na pojednávaní a žiadala o vytýčenie iného termínu výsluchu.

Dňa 22. 12. 2011 súd predvolal svedkyňu na pojednávanie 23. 02. 2012.

Dňa 23. 02. 2012 sa konalo pojednávanie, na ktoré sa nedostavili žalobca (dňa 20. 01. 2012 sa ospravedlnila právna zástupkyňa žalobcu z neúčasti na pojednávaní žalobcu z dôvodu kolízie termínov pojednávania a žiadala o vytýčenie nového termínu pojednávania a žalovaný a na ktorom bola vypočutá svedkyňa, ktorá uviedla, že u žalovaného nepracovala ako účtovníčka. Súd z dôvodu doručenia žalovaným nečitateľného listinného dôkazu, ako aj nejednoznačného späťvzatia časti žaloby žalobcom pojednávanie odročil na termín 24. 04. 2012.

Dňa 24. 04. 2012 sa konalo pojednávanie, ktoré súd z dôvodu neoznámenia adresy účtovníčky žalovaným odročil na termín 05. 06. 2012.

Dňa 16. 05. 2012 súd predvolal svedkyňu na pojednávanie v termíne 05. 06. 2012.

Dňa 05. 06. 2012 sa konalo pojednávanie, ktoré súd odročil z dôvodu neprítomnosti svedkyne na termín 11. 10. 2012.

Dňa 07. 06. 2012 súd predvolal svedkyňu pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty a predvedením policajným zborom, a to na pojednávanie v termíne 11. 10. 2012.

Dňa 11. 10. 2012 sa konalo pojednávanie, ktoré súd odročil z dôvodu neprítomnosti svedkyne na termín 07. 02. 2013.

Dňa 22. 10. 2012 súd predvolal svedkyňu na pojednávanie v termíne 07. 02. 2013. Zároveň žiadal OO PZ Galanta o prešetrenie pobytu svedkyne.

Dňa 07. 02. 2013 sa konalo pojednávanie, na ktorom bola vypočutá svedkyňa, a ktoré súd z dôvodu doplnenia dokazovania odročil na termín 12. 03. 2013.

Dňa 12. 03. 2013 súd rozsudkom č. k. 18 C 142/2010-121 žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu a nahradiť trovy konania. Žalobu v časti 347,28 € zamietol a v časti 89,60 € konanie zastavil. Dňa 03. 05. 2013 bolo doručené proti rozsudku odvolanie žalovaného.

Dňa 05. 06. 2013 súd vyzval žalobcu na vyjadrenie k odvolaniu žalovaného.

Dňa 07. 06. 2013 súd uznesením č. k. 18 C 142/2010-137 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, proti ktorému sa žalovaný odvolal dňa 04. 07. 2013.

Dňa 25. 11. 2013 súd uznesením sp. zn. 18 C 142/2010 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v správnej výške.

Dňa 23. 01. 2014 súd predložil spis sp. zn. 18 C 142/2010 spolu s opravným prostriedkom proti napadnutému rozsudku na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave.

Dňa 11. 07. 2014 súd doručil podanie zo dňa 09. 07. 2014 Krajskému súdu v Bratislave z dôvodu, že sa spis sp. zn. 18 C 142/2010 nachádzal na odvolacom súde za účelom rozhodnutia o odvolaní.

Dňa 06. 07. 2016 bolo súdu doručené uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. 05. 2016, č. k. 3 Co 33/2014-153, ktorým odvolací súd rozsudok tunajšieho súdu v napadnutej časti zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie.

Dňa 11. 07. 2016 súd doručoval uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. 05. 2016, č. k. 3 Co 33/2014-153 stranám sporu.

Dňa 27. 01. 2017 bol daný pokyn na vytyčenie termínu pojednávania a na predvolanie strán sporu.

Dňa 20. 02. 2017 súd vytyčil pojednávanie na termín 06. 04. 2017.

Dňa 06. 04. 2017 sa konalo pojednávanie, ktoré súd odročil na termín 27. 04. 2017 s tým, že žalovanému uložil, aby doručil súdu výpočet náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku za 14 dní tak, ako bolo na základe dohody sporových strán ustálené na pojednávaní.

Dňa 27. 04. 2017 sa konalo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, podľa ktorého je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi titulom náhrady za nevyčerpanú dovolenku sumu 119,52 €, v časti o priznanie úrokov z omeškania je žaloba zamietnutá a náhrada trov konania je priznaná stranám sporu podľa pomeru ich úspechu vo veci.“

Ústavný súd overil pravdivosť tvrdení okresného súdu o priebehu napadnutého konania porovnaním s predloženým spisovým materiálom a keďže prehľad procesných úkonov obsahu spisu zodpovedal, pre potreby ďalšieho konania z neho vychádzal.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. II. ÚS 474/2017 z 25. júla 2017 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaných práv.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedníčku okresného súdu, aby prípadne doplnila predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti a zároveň oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 3430/2017 z 28. augusta 2017 oznámila, že netrvá na ústnom prejednaní sťažnosti sťažovateľa a doplnila ďalšie procesné úkony vo veci takto:

„- dňa 15. 06. 2017 bolo súdu doručené odvolanie žalobcu proti rozsudku č. k. 18 C/142/2010-176 zo dňa 27. 04. 2017;

- dňa 19. 07. 2017 súd vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k podanému odvolaniu žalobcu.“

Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenia predsedníčky okresného

súdu sp. zn. Spr. 3430/2017 z 15. júna 2017 a z 28. augusta 2017 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 26. septembra 2017 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania a k veci v podstatnom uviedla:

„Všetky uvedené skutočnosti, ktoré majú akože najmä odôvodňovať predĺženie konania, nie sú žiadne výnimočné skutočnosti ale bežné procesné postupy, s ktorými sa bežne v konaniach súdy vysporiadávajú. a ktoré tak absolútne nemôžu spôsobiť také prietahy v konaní ako je tomu v tomto prípade, kedy od podania žalobného návrhu na súd žalobcom - sťažovateľom dňa 25. 10. 1995 ku dňu 25. 10. 2017 uplynie doba 22 rokov bez toho. aby táto vôbec nie právne náročná vec bola právoplatne skončená.

Skutočnosť, že sa spis 18 C/142/2010 nachádzal v období od 23. 01. 2014 do 06. 07. 2016 na Krajskom súde Bratislava na odvolacom konaní t. j. 2,5 roka. nemôže byť zľahčovaním spôsobených prietahov v konaní 18 C/142/2010 práve naopak pokiaľ je vo vyjadrení uvedené, že dňa 27. 04. 2017 bol v predmetnej veci vyhlásený rozsudok za prítomnosti oboch sporových strán, rovnako je zrejmé, že tento rozsudok bol znova napadnutý odvolaním a pri uvedenej dĺžke odvolacieho konania na Krajskom súde v Bratislave nie je predpoklad, že predmetná vec bude právoplatne skončená najbližšie 2 roky.

V predmetnej namietanej veci sa sťažovateľ podal žalobu doručenú Okresnému súdu Bratislava I dňa 25. 10. 1995, ktorou sa domáhal neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru a náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku. Súdne konanie bolo pôvodne vedené pod sp. zn. 18 C/313/95. Počas priebehu konania súd uznesením č. k. 18 C/313/95-102 zo dňa 17. 09. 1998 vylúčil konanie o náhradu mzdy za dovolenku vo výške 6.300 Sk (209,12 Eur) na samostatné konanie, to znamená, že od tohto momentu už nárok žalobcu sťažovateľa o náhradu mzdy za dovolenku nebol súčasťou konania 18 C/313/1995 pretože bol vylúčený na iné samostatné konanie. Vyhotovenie písomného uznesenia o vylúčení veci na samostatné konanie, zadal súd spisovej kancelárii až dňa 20. 10. 2000 t. j. 2 roky od rozhodnutia o vylúčení konania o náhradu mzdy za dovolenku na

pojednávani súdu. Následne do roku 2011 (13 rokov !!!) súd vo veci vôbec nekonal z neznámych dôvodov, kedy bola tejto veci pridelené nová sp. zn. 18 C/142/2010.

Z uvedeného ako aj všetkých sťažností v tejto veci je zrejmé, že sťažovateľ nenamieta konkrétny postup súdu len v konaní pod sp. zn. 18 C/142/2010 ale namieta celý postup súdu od začiatku uplatnenia svojho nároku v roku 1995 až do súčasnosti, kedy ani po uplynutí skoro 22 rokov nie je táto vec právoplatne skončená hoci vôbec nie je právne náročná alebo zložitá.

... Je zrejmé, že takéto prieťahy v konaní ako je to v tomto prípade teda 22 rokov sú neprípustné absolútne, pričom sa možno jedná o absolútne najdlhšie prieťahy v súdnom konaní na Slovensku vôbec včelej jeho histórii a takýto spôsob porušenia základného práva vyžaduje nepochybne poskytnutie najvyššieho stupňa ochrany.

Tak ako je uvedené aj v samotnej ústavnej sťažnosti právna neistota, v ktorej sa sťažovateľ dlhodobo nachádza už viac ako 21 rokov, mu spôsobuje nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu spočívajúcu v psychickej traume... Aj v súvislosti s prebiehajúcim súdnym konaním, ktoré nie je do dnešného dňa skončené sa zhoršil zdravotný stav sťažovateľa, pričom najzávažnejším ochorením je zistená silná arytmia srdca, ktorá sa u sťažovateľa prejavuje od roku 2008 (správa o ambulantnom vyšetrení z 06. 06. 2008), pričom sťažovateľ sa v tomto roku ocitol v súvislosti s touto chorobou až v ohrození svojho života a do dnešného dňa musí byť pod neustálou lekárskou kontrolou. Čo sa týka samotného uplatneného nároku zo strany sťažovateľa ako žalobcu na náhradu nevyčerpanej dovolenky za roky 1994 a 1995 vo výške pôvodne 6.300 Sk (209.12 Eur), tieto peňažné prostriedky mali úplne inú hodnotu v rokoch 1994 – 1995...

... takáto dĺžka súdneho konania je v právnom štáte k akému sa Slovenská republika s hrdosťou hlási neprípustná a neprijateľná s priamym dopadom na život sťažovateľa ako občana a štátneho príslušníka Slovenskej republiky, sťažovateľ žiada priznať podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia jeho práv primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20.000 Eur, ktoré by bolo aj výrazom generálnej všeobecnej prevencie voči ostatným súdom a iným orgánom štátnej moci tak, aby k takýmto nedôvodným a neprípustným prieťahom v konaniach súdnych alebo iných už nikdy nedošlo.

Trovy konania sťažovateľa pred ústavným súdom spočívajú v trovách právneho zastúpenia sťažovateľa v celkovej výške 562,21 Eur (podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z.

o odmenách advokátov, sadzba za úkon 147,33 Eur, režijný paušál 8,84 Eur za úkon, DPH 20 % 93,70 Eur, 3 úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia, písomná ústavná sťažnosť, písomné vyjadrenie k vyjadreniu okresného súdu).“

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľa a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 142/2010 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 18 C 313/95) došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným

rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ako aj z čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosti sťažovateľa.

Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o nároku na náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku v súvislosti s neplatným skončením pracovného pomeru tvorí bežnú a početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov, pričom ani konkrétne okolnosti posudzovanej veci popísané v časti I tohto nálezu neodôvodňujú záver o právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Ústavný súd pripomína, že predmet napadnutého konania, ktorým je rozhodovanie o nárokoch súvisiacich s neplatne skončeným pracovným pomerom, je v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva potrebné považovať za prioritnú agendu pre jej závažnosť a vplyv na životnú úroveň sťažovateľa.

Správanie sťažovateľa ako strany sporu je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu zistil, že sťažovateľ neprispel významnejšou mierou k priet'ahom v predmetnom konaní. Naopak svojou procesnou aktivitou a bdelym záujmom o priebeh konania (podávanie žiadosti o informácie k stavu konania 23. februára 2006, 17. augusta 2009, 7. júla 2014 a sťažnosť na priet'ahy adresovaná predsedníčke súdu 27. apríla 2017) prispel k zisteniu pochybenia okresného súdu spočívajúceho v tom, že nebol vytvorený spis k vylúčenej veci.

Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z popísaného priebehu súdneho konania vyplýva, že sťažovateľ podal žalobu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a súvisiace nároky 25. októbra 1995. Žalobný nárok na náhradu za nevyčerpanú dovolenku v sume 6 300 Sk bol vylúčený na samostatné konanie uznesením zo 17. septembra 1998 s odôvodnením, že sa na spoločné konanie s ostatnými uplatnenými nárokmi nehodí. Už uvedený postup okresného súdu sa javí ako nedostatočne efektívny vzhľadom na potrebu opakovať už vykonané totožné dokazovanie k určení priemernej mzdy sťažovateľa na účel posúdenia jeho nároku na náhradu za nevyčerpanú dovolenku ako v základnom konaní (výsluch pracovníčky mzdovej učtárne, osobné mzdové listy a absenčné karty, pozn.). O tom svedčí aj odôvodnenie rozsudku okresného súdu sp. zn. 18 C 142/2010 z 12. marca 2013, kde sa na strane 2 uvádza: „Súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, výsluchom účastníkov konania, svedkyňou, listinnými dôkazmi založenými v spise 18 C 313/95, pričom prihliadol na obsah spisového materiálu a všetko, čo v konaní inak vyšlo najavo.“

Následne okresný súd opomenul vytvoriť nový spis pre tú časť konania, ktoré bolo vylúčené z pôvodného konania na samostatné konanie, až do 8. novembra 2010, t. j. z dôvodu neospravedliteľného pochybenia bol okresný súd v napadnutom konaní úplne nečinný po dobu 12 rokov.

Okresný súd vo veci prvýkrát meritórne rozhodol rozsudkom z 12. marca 2013, ktorý bol v odvolacom konaní uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 33/2014 z 31. mája 2016 zrušený a vrátený na ďalšie konanie z dôvodu rozporu medzi skutkovými zisteniami a vykonanými dôkazmi, ako aj z dôvodu nesprávne určenej hrubej mzdy a jej splatnosti podľa v tom čase platného a účinného § 221 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku. Následne okresný súd opätovne o veci rozhodol rozsudkom z 27. apríla 2017, ktorý v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu ešte nebol sťažovateľovi doručený, pričom vzhľadom na následné podanie odvolania ani v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti ešte nenadobudol právoplatnosť.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd vychádzajúc predovšetkým zo zjavne neprimeranej dĺžky napadnutého konania, zistenému obdobiu neospravedliteľnej nečinnosti okresného súdu, dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a teda aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal

okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 20 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, na jednej strane najmä celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ako aj obdobie zistenej neodôvodnenej nečinnosti

okresného súdu, ale na druhej strane v rámci predmetu konania predovšetkým sumu, ktorá je „v hre“ (podľa žalobného návrhu sťažovateľa ide o „náhradu mzdy za dovolenku vo výške 6.300 Sk (209,12) Eur“), *ústavný súd konštatoval, že suma finančného zadostučinenia požadovaná sťažovateľom je napriek závažným pochybeniam v postupe okresného súdu zjavne neprimeraná, a dospel k záveru, že v danom prípade bude jeho priznanie v sume 1 000 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).*

V.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním.

Úhradu priznal v uplatnenom rozsahu za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti a podanie písomného vyjadrenia vo veci) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Tarifná odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2017 predstavuje sumu 147,33 €. Za tri úkony tak prináleží suma 441,99 € a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za tri úkony v sume 26,52 €, čo spolu predstavuje sumu 468,51 €. Právna zástupkyňa sťažovateľa preukázala osvedčením o registrácii pre daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), že je platiteľkou dane, a preto ústavný súd zvýšil priznanú odmenu o 20 % DPH, čo spolu predstavuje sumu 562,21 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2018